

# Lapsed arvavad teatrists...

## KATRE KASEMETS

Meie teatrite repertuaaris on ikka lasteetendusi olnud. Pealinna lastele pakutakse üsna suurt ja head valikut.

## KUIDAS AVANEB TEATRIMAAILM LASTE ENDI PILGU LÄBI?

Küsitlesin paarisada Tallinna III–V klassi õpilast, seega 9–12aastasi (Tallinna Reaalkoolist, 20. keskkoolist, 21. keskkoolist, Jakob Westholmi keskkoolist, Tallinna 60. keskkoolist. Vaid ühe Tallinna "eliitkooli" uksed jäid mu ees suletuks).

Lapse esimene teatriskäik peaks olema väga tähtis sündmus. Vanemad võiksid sellest sündmusest teha. Esimesest teatriskäigust sõltub tihti, milliseks kujuneb suhe edaspidi.

## KAS LAPSED MÄLETAVAD OMA ESIMEST TEATRISKÄIKU?

Selgus, et ligi pooled vastanutest päris esimest ei mäleta. Esimest korda käiakse teatris, kes kahe, kes alles 10aastaselt.

Palusin meenutada ka esimesena nähtud etendust.

Ilmselge ülekaalus oli Estonia Teatri etendus, mida alles hiljuti viimast korda näidati ja mida mängiti 25 hooaega. Mõistagi – "Pipi Pikksukk"! Umbes pooled, kes oma esimest teatriskäiku mäletasid, märkisid just seda etendust. Mainiti ka etendusi "Hunt ja seitse kitsetalle", "Pöial-Liisi", "Sookoll ja sisalik", "Metsakuninga kroon", "Väike Mikk", "Lobasuu ja pingviin", "Piparkoogimehike". Üks laps märkis oma esimeseks

## KELLEGA LAPSED TEATRIS KÄIVAD?

Käiakse ema-isaga, õe-vennaga, sõbra-sõbrannaga, vanaemavanaisaga, perega. 11aastane Peeter: "Käin kindlasti ka pruudiga." 11aastane Liis: "Käin emaga ja Andrus Vaarikuga, kuna ta on mu naaber." Käiakse muidugi ka klassiga. Kuigi üks õpetaja kurtis, et kui veel paar aastat tagasi sai õpilastega korra kuus teatris käidud, siis nüüd ei ole see paraku võimalik, kaasa tuleb vähe lapsi. Kas lastel on kadunud huvi teatri vastu või peitub põhjus piletihindades?

## KUI TIHTI KÄIAKSE TEATRIS?

Siin ei saa kõiki vastuseid väga tõsiselt võtta. Tulid ilmsiks vastuolud: laps väidab, et käib teatris korra kuus, kuid hiljem selgub, et viimati käis ta teatris kaks aastat tagasi. Kord kuus käib enda arvas teatris 37% vastanuist, kord aastas aga 42%. Ülejäänud käivad harvemini kui kord aastas ja mõned ka tihemini kui kord kuus. Mõned ei käi üldse teatris. 9aastane Riho: "Teater on jama." 10aastane Margus: "Ei oska üksi etendusi valida." 12aastane Mari: "Ei käi enam, sest ei ole aega." 10aastane Martin: "Ei käi üldse, ei huvita." Loodetavasti mingi eluvaldkonna vastu neil lastel huvi ikka on.

## MILLINE TEATER ON LASTE HULGAS KÕIGE POPULAARSEM?

Populaarseimaks osutus Estonia Teater. Nukuteatri ja Draamateatri austajaid on poole vähem. Noorsooteatrit nimetas 7% lastest. Mõned lapsed nimetasid "Va-

mini. Nagu näha, on vastused üsna Tallinna-kesksed, mis tähendab, et väljaspool pealinna asuvaid teatreid ei ole külastatud.

## MILLINE ON PARIM ETENDUS?

Kõige paremaks etenduseks tunnustati "Pipi Pikksukk" *Estonias*. Veel oli rohkelt nimetatud sama teatri etendust "Kevade". Draamateatri oli esikohal "Piparkoogimehike", ka "Lobasuu ja pingviin" oli menukas. Paljud märkisid parimaks etenduseks "Lumivalgeke ja 7 päialpoissi". Nukuteatris olid populaarseimad "Sookoll ja sisalik" ning "Metsakuninga kroon". Ka "Ugala" repertuaarist oli üks etendus esile toodud – "Nukitsamees". Seda ilmselt tänu Tallinna külalisetendustele. Nimetati ka järgmisi etendusi: *Estonia* "Armastuse muinasjutt", Draamateatri "Reearuu", Noorsooteatri "Kolm pörsakest ja hea hunt", "Ugala" "Lügu tulipunasest lillekesest", Nukuteatri "Alice Imedemaal", "Endla" "Vahtramäe Emil" ja "Vanemuise" "Oliver" ning "Hulkur Rasmus".

Aga ega lapsed vaid lasteetendusi näinud ole. Osa täiskasvanute repertuaarist sobib ka lastele. Või mis lapsed need 12aastased ikka enam on! Põhiliselt vaadati komöödiaid või muusikalavastusi: "Lavalised segadused", "Mõrtsukas Freddy" Draamateatris; "Viiuldaja katusel", "Luikede järv", "Traviata", "West Side Story", "Võlufloöt", "Suudle mind, Kate", "Krahvinna Mariza", "Sevilla habemeajaja" *Estonias*; "Prügikast ehk Alguse asi" ja "Prügikast ehk Põhi paistab" "Vanalinnastuudios", "Vanamehed seitsmendal" Nukuteatris jt.

le väga, sest seal tehti palju nalja ja näideldi väga hästi."

## MIDA VIIMATI VAADATI? KAS NÄHTU MEELDIS?

Viimasel ajal oli kõige rohkem käidud Nukuteatris ja *Estonias*.

Etendused olid põhiliselt samad, mida nimetati ka parimaks etenduseks. Suuremale osale lastest meeldis nende viimane teatriskäik, kuna etendus oli "huvitav", "lõbus" või "naljakas". Kui etendus ei meeldinud, toodi põhjuseks, et oli liiga "titekas".

Kõige "teravamad vaidlust" tekitas "Ugala" etendus "Nukitsamees". 11aastane Annemai: "Oli huvitav ja naljakas, seal mängisid head näitlejad." 12aastane Merilyn: "Oli põnev. Hea etendus. Meeldis, sest mulle meeldib ka see film." 11aastane Raili: "Eriti ei meeldinud. Seal ei olnud peaaegu midagi ja see polnud üldse huvitav. Oleks võinud olla raamatu moodi tehtud." 11aastane Martin: "Meeldis. Seal olid huvitavad maskid." 11aastane Evald-Hannes: "Eriti ei meeldinud. Seal ei olnud väga huvitav." 11aastane Rivo: "Meeldis küll. Nii huvitavalt olid näitlejad riidesse pandud. Ja mängisid ka hästi."

11aastane Greiss nägi viimati etendust "Reearuu". See meeldis talle väga, sest "seal oli kõik väga hästi kujundatud ja laulud ning luuletused olid ilusad."

"Armastuse muinasjutu" kohta arvas 11aastane Reijo – "Seal oli huvitav lavakujundus." Ka 11aastasele Liinale meeldis etendus, sest "oli väga hästi lavastatud".

10aastasele Koroliinale meeldis "Luikede järv", kuna "seal olid ilusad seelikud".

11aastasele Kairinile meeldis

"Can-can", kuna "seal oli täitsa häid ütlist".

9aastasele Martinile ja 10aastasele Jaanikale meeldis "Sookoll ja sisalik", sest "see oli nii hästi kujundatud" ja "seal olid ilusad tegelased, kes väga hästi mängisid".

11aastasele Maritile meeldis lavakunstikateedri XVI lennu "Lumivalgeke ja 7 päialpoissi": "Seal olid mõnnad Hans ja karu."

11aastasele Triinule meeldis "Alice Imedemaal", sest "Alice oli nii loomulik".

## KAS ISAD-EMAD KA TEATRIS KÄIVAD?

Selgus, et 13% lastest ei tea, kas nende vanemad käivad teatris või ei. 10aastane Anne-Mai: "Seda mina küll ei tea, millal nemad lõbutsevad." 15% lastest aga arvas, et nende vanemad ei käigi üldse teatris. Seda, et vanemad käivad teatris tihemini kui kord kuus, teadis 16% lastest. Ülejäänud 56% arvas, et nende vanemad käivad kord kuus või harvemini. 9aastane Martin: "Nad käivad igal pulma-aastapäeval." Või 9aastane Kristel: "Käivad õudsesti tihti (kord nädalas) ja 11aastane Marko: "Nad käivad vahel nädalate kaupa."

Muidugi ei anna küsitletud 202 lapse arvamused õigust ja alust kaugeleulatuvateks järeldusteks, aga mingi pildi ehk siiski. Olukord ei tundu halb olevat. Lasteetendustele on alati publikut jätkunud.

Suurtel inimestel tasuks ka võib-olla enam mõelda oma lapsepõlve teatriskäikude peale. Ja õpetada lastelegi, kuidas hoida ilusaid mälestusi, mis on seotud teatriga. Tänu teile võib tulevikus mõni teatriskäik saada ilusaks mälestuseks.



se kitsetalle", "Pöial-Liisi", "Sookoll ja sisalik", "Metsakuninga kroon", "Väike Mukk", "Lobasuu ja pingviin", "Piparkoogimehike". Üks laps märkis oma esimeseks etenduseks "Vanemuise" "Metsapardi"(!).

Populaarseimaks osutus Estonia Teater. Nukuteatri ja Draamateatri austajaid on poole vähem. Noorsooteatrit nimetas 7% lastest. Mõned lapsed nimetasid "Vanalinnastuudiot", leidus ka üks "Endla" teatri austaja. Kaks last ajasid teatri ja kino mõisted sega-

villa, habemeajaja" *Estonias*; "Prügikast ehk Alguse asi" ja "Prügikast ehk Põhi paistab" "Vanalinnastuudios", "Vanamehed seitsmendalt" Nukuteatris jt. 11aastase Pääreni meelest on parim etendus "Filosoofipäev" Draamateatris: "See tükk meeldis mul-

tasele Linnale meeldis etendus, sest "oli väga hästi lavastatud".

10aastasele Koroliinale meeldis "Luikede järv", kuna "seal olid ilusad seelikud".

11aastasele Kairinile meeldis "Sevilla habemeajaja", sest "tegu oli lõbusa ajaviitega".

10aastasele Karelile meeldis

polve teatriskäikude peale. Ja ope- tada lastelegi, kuidas hoida ilusaid mälestusi, mis on seotud teatriga. Tänu teile võib tulevikus mõni teatriskäik saada ilusaks mälestuseks.



Kõige menukam lasteetendus läbi aegade on ilmselt "Pipi Pikksukk". Neli vallatut Pipit.

Aivar Kullamaa foto